

Notatka

dla Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki w sprawie usprawnienia dotychczasowej współpracy pomiędzy Komitetem Nauki i Techniki a Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej.

W wyniku uzgodnionych ustaleń w dniu 16 kwietnia 1968 roku pomiędzy Zastępcą Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki mgr inż. J. Meterą i Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Prof. St. Kielanem został powołany zespół roboczy, złożony z przedstawicieli Komitetu Nauki i Techniki oraz Biura Pełnomocnika Rządu, w celu przedstawienia wniosków mających na celu usprawnienie dotychczasowej współpracy pomiędzy Komitetem i Pełnomocnikiem Rządu.

Zespół ten oparł się w swojej pracy na następujących aktach prawnych:

- 1/ ustawie z dnia 28 czerwca 1963 roku o utworzeniu Komitetu Nauki i Techniki /Dz.U. Nr 28, poz. 165/,
- 2/ rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1963 roku w sprawie szczegółowego zakresu działania Komitetu Nauki i Techniki oraz zasad współdziałania z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów, Polską Akademią Nauk i ministrami /kierownikami urzędów centralnych/ - /Dz.U. Nr 28, poz. 171/,
- 3/ uchwale nr 18/64 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1964 roku w sprawie rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej,
- 4/ zarządzeniu Nr 49 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1964 roku w sprawie zatwierdzenia tymczasowego statutu działalności Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej,
- 5/ uchwale Nr 388/66 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1966 roku w sprawie stosowania maszyn matematycznych i analitycznych w gospodarce narodowej w latach 1966-1970.

Jak wynika z powołanych aktów prawnych rozwiązywanie następujących problemów stanowi przedmiot działalności Pełnomocnika Rządu:

1. W ZAKRESIE PLANOWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

- 1/ Analiza resortowych planów w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej /wieloletnich i operatywnych/ w zakresie budowy i zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych,
- 2/ Opracowywanie projektu NPG w zakresie budowy i zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych i całych ich systemów,
- 3/ Składanie opracowanego w ramach ogólnie obowiązującej instrukcji projektu NPG Kierownictwu Komitetu Nauki i Techniki,
- 4/ W toku analizy planów resortowych jak też w toku opracowywania projektu NPG w zakresie elektronicznej techniki obliczeniowej niezbędna jest współpraca aparatu Pełnomocnika Rządu z odpowiednimi komórkami Komitetu Nauki i Techniki np. z Zespołem ZS-8 w zakresie elementów elektronicznych, niezbędnych do budowy maszyn matematycznych, urządzeń teletransmisyjnych itp., z Zespołem ZS-9 w zakresie systemów maszyn do automatyzacji, z Departamentem Ekonomicznym w zakresie zastosowań elektronicznych maszyn cyfrowych, z Departamentem Koordynacji Planów Rozwoju Nauki i Techniki w zakresie metodyki planowania i sprawozdawczości,
- 5/ Przeprowadzanie kontroli i koordynacji w toku realizacji zadań objętych NPG,
- 6/ Do czasu ustalenia w odpowiednich instrukcjach obowiązku nadsyłania Pełnomocnikowi Rządu przez poszczególne resorty wyników sprawozdań z wykonania planów w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej Komitet Nauki i Techniki udostępniać będzie operatywnie te materiały aparatowi Pełnomocnika Rządu w celu ich przeanalizowania i sporządzenia zbiorczych sprawozdań, które będą następnie przedstawiane przez Pełnomocnika Rządu Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki.

2. W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

- 1/ W zakresie współpracy naukowo-technicznej i gospodarczej z zagranicą w dziedzinie elektronicznej techniki obliczeniowej

i maszyn analitycznych - zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 6 uchwały Nr 18/66 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1964 roku - do działalności Pełnomocnika Rządu należy iniejowanie współpracy w w/w zakresie oraz koordynacja realizacji zadań wynikających z porozumień między państwowych, uchwał Rady Ministrów oraz wytycznych Komitetu Współpracy Gospodarczej z Zagranicą. Rolę wiodącą Pełnomocnika Rządu we współpracy z zagranicą odnosi się do zagadnień badawczych i rozwojowych zarówno w zakresie budowy maszyn matematycznych jak i ich zastosowań.

W związku z tym zapoczątkowana współpraca w zakresie maszyn matematycznych III generacji, na obecnym etapie ze Związkami Radzieckimi, a następnie z innymi krajami, - powinna być ze strony polskiej pod bezpośrednią koordynacją Pełnomocnika Rządu w ścisłej współpracy z kierownictwem Komitetu Nauki i Techniki, resortu przemysłu maszynowego oraz innych zainteresowanych resortów i instytucji.

Z uwagi na to należy - w świetle ustaleń narady w Moskwie w dniach 14-15 lutego br. - upoważnić Pełnomocnika Rządu do sprawowania roli wiodącej we współpracy z ZSRR w zakresie elektronicznej techniki obliczeniowej, a w szczególności w zakresie maszyn matematycznych III generacji.

We wszystkich sprawach związanych z rozwojem elektronicznej techniki obliczeniowej /budowa i zastosowanie maszyn matematycznych/, w których występuje również odpowiedzialność Komitetu Nauki i Techniki, Biuro PREMA zobowiązane jest do przedstawienia Departamentowi Współpracy Informacji, dotyczących przebiegu realizacji dokonanych już ustaleń i zobowiązań zawartych w umowach dwustronnych i wielostronnych.

W nowo opracowanych zagadnieniach międzynarodowej współpracy naukowo-badawczej, iniejowanych przez Pełnomocnika Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej niezbędnym jest konsultowanie przygotowywanych materiałów z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi KMiT.

- 2/ W odniesieniu do zagadnień współpracy gospodarczej z zagranicą tj. kooperacji i produkcji, działalność kompetentnych w tym zakresie resortów gospodarczych, Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz Komitetu Współpracy Gospodarczej z Zagranicą

powinna być prowadzona z udziałem Pełnomocnika Rządu w takim znaczeniu, jak to wynika z postanowień § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr 18/64 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1964 roku w sprawie rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej oraz z § 7 ust. 1 uchwały Nr 388/66 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1966 roku w sprawie stosowania maszyn matematycznych i analitycznych w gospodarce narodowej w latach 1966-70 /co umożliwi Pełnomocnikowi Rządu opiniowanie projektów planów produkcji i eksportu oraz opracowanie planu importu emc/.

- 3/ Wydaje mię celowym, aby Pełnomocnik Rządu wydawał opinie co do celowości wyjazdów specjalistów z dziedziny elektronicznej techniki obliczeniowej, wywołanych przez poszczególne resorty za granicę z wyłączeniem opiniowania tych wyjazdów, które wynikają z konkretnych międzynarodowych umów, porozumień i kontraktów.
- 4/ W zagadnieniach dotyczących zakupów z importu maszyn i urządzeń związanych z elektroniczną techniką obliczeniową Pełnomocnik Rządu działa w ramach uprawnień, nadanych mu w § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr 18/64 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1964 roku oraz w § 3 pkt 1 litera d zarządzenia Nr 47 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1964 roku /Pełnomocnik działa w porozumieniu z Min. Handlu Zagranicznego w zakresie ustalania typów, wymagań technicznych i eksploatacyjnych importowanych urządzeń nowoczesnej techniki obliczeniowej/.

3. W ZAKRESIE SPRAW ORGANIZACYJNYCH

Dotychczas działająca przy Pełnomocniku Rządu Rada Naukowo-Techniczna jest za mało operatywna wobec rozwiniętej działalności Pełnomocnika Rządu i jego zadań.

W związku z tym niezbędnym jest przeprowadzenie reorganizacji tej Rady i włączenie w jej skład działających przy Pełnomocniku Rządu międzyresortowych Komisji powołanych do rozwiązywania podstawowych problemów z dziedziny elektronicznej techniki obliczeniowej, jako jej strukturalnych organów.

4. ROZSZERZENIE ZAKRESU DZIAŁANIA PEŁNOMOCCNIKA RZĄDU

- 1/ Kompleksowość rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej w kraju wymaga przyjęcia przez Pełnomocnika Rządu funkcji koordynacyjnej w zakresie produkcji i zakupów inwestycyjnych maszyn matematycznych i urządzeń z nimi współpracujących.

Idea ta powinna wyrażać się w zapewnieniu Pełnomocnikowi Rządu udziału w uzgadnianiu planu produkcji zarówno na szczeblu zjednoczenia, resortu przemysłu maszynowego jak i Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

- 2/ Realizacja rozwoju elektronicznej techniki obliczeniowej w skali krajowej wymaga zapewnienia Pełnomocnikowi Rządu bezpośredniego udziału na szczeblu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów przy przydzielaniu poszczególnym resortom wydzielonych środków inwestycyjnych na zakup maszyn matematycznych i urządzeń z nimi współpracujących, związanych z realizacją planu zastosowań maszyn matematycznych i analitycznych dla potrzeb zarządzania.

Na tym tle wydaje się celowym sprawowanie przez Pełnomocnika Rządu nadzoru i kontroli nad prawidłowością wydatkowania przez resorty kwot przyznanych na ten cel.

Zrealizowanie wniosków pod lp. 1-2 wymagać będzie wydania odpowiednich aktów normatywnych.

Na tle przedstawionych wniosków dotyczących głównych kierunków działalności Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej i współpracy w tych kierunkach z Komitetem Nauki i Techniki należy pilnie rozpatrzyć w Kierownictwie Komitetu Nauki i Techniki te sprawy, które przedstawione zostały w okresie luty - kwiecień br. do Komitetu Nauki i Techniki i dotychczas nie uzyskały ostatecznego rozstrzygnięcia.

Wykaz tych spraw i propozycji trybu ich operatywnego załatwienia przedstawiony jest w oddzielnym załączniku do niniejszej notatki.

Wykaz spraw s dziedziny ETO

wymagających pilnego rozstrzygnięcia z udziałem KNIIT

1. Wniosek Pełnomocnika Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej, złożony Ministrowi Hrynkiwiczowi w dniu 30.I.1968 r. w sprawie rozważenia podjęcia produkcji maszyny ZAM-41 w Zakładach "Elwro" wobec opóźnienia Zakładów "Elwro" w opracowaniu i przygotowaniu do produkcji maszyn do przetwarzania danych Odra 1304. Kopia powyższego wystąpienia przedstawiona została równocześnie Pierwszemu Zastępcy Przewodniczącego KNIIT.

Propozycja załatwienia sprawy: Zorganizowanie konferencji u Wicepremiera P. Jaroszewicza z udziałem zainteresowanych instytucji, w tym również KNIIT. Propozycja ta jest już wstępnie uzgodniona. Na konferencję tę KNIIT powinien przygotować swą opinię w powyższej sprawie.

2. Zatwierdzenie planu produkcji maszyn matematycznych na lata 1969-1970 zgodnie z zaleceniem § 7 Uchwały 388/66 Rady Ministrów. W myśl zaleceń § 7 wymienionej uchwały Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej oraz Minister Przemysłu Ciężkiego zobowiązani zostali do opracowania w terminie do dnia 31.VII.1967r. projektu planu produkcji maszyn matematycznych i urzędzeń współpracujących na lata 1968-1970 w oparciu o konstrukcje krajowe, współpracę w ramach KWFG, zagraniczne licencje i kooperację. Realizacja tego zalecenia stanowi opracowanie jednego projektu planu produkcji /wspólnie opracowanego przez PRETO i MPM/. Projekt planu został w marcu przekazany do Pierwszego Zastępcy Przewodniczącego KNIIT w celu zaopiniowania i przedstawienia do zatwierdzenia Przewodniczącemu Komisji Planowania przy RM w porozumieniu z Przewodniczącym KNIIT.

Wstępnie wydana opinia przez Pierwszego Zastępcę Przewodniczącego KNIIT proponuje odsunięcie w czasie zatwierdzenia opracowanego projektu planu produkcji do czasu ustalenia szczełogółowego zakresu współpracy polsko-radzieckiej w dziedzinie ETO. Z opinią tą nie zgadza się Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej wnioskując o ponowne rozpatrzenie tej sprawy, motywując to tym, że dalsze ustalenia zakresu współpracy polsko-radzieckiej nie zmienią tego projektu planu.

Propozycja zatwierdzenia sprawy: KNiF w oparciu o wniosek FNETO, złożony na ręce Przewodniczącego KNiF opracuje opinię dotyczącą omawianego projektu planu produkcji, który powinien objąć okres lat 1969-70 i złożyć tę opinię Przewodniczącemu KNiF. Zgodnie z obowiązującym wg w.w. uchwały trybem Przewodniczący przekazuje wraz ze swoją opinią projekt planu produkcji do zatwierdzenia przez Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

3. Zatwierdzenie wieloletniego programu prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych w zakresie maszyn i urządzeń z nimi współpracujących.

Zgodnie z zaleceniem § 6 Uchwały Nr 388 z dnia 13.XII.1966 r. Pełnomocnik Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej był zobowiązany do opracowania w terminie do dnia 30 kwietnia 1967 r. w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, z Ministrem Przemysłu Maszynowego, Prezesem Polskiej Akademii Nauk i innymi zainteresowanymi ministrami, projektu skoordynowanego wieloletniego programu prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych w zakresie maszyn matematycznych. Opracowanie tego planu przebiegało z opóźnieniami, wskutek przewlekających się formalności związanych z uzgodnieniem tego programu z kierownictwem zainteresowanych resortów.

Do chwili obecnej brak jest formalnego uzgodnienia z Ministrem Przemysłu Maszynowego oraz z Ministrem Obrony Narodowej. Zatwierdzenie powyższego planu, zgodnie z ust. 2 § 6 w.w. uchwały powinno być przez Przewodniczącego KNiF w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy RM.

Propozycja zatwierdzenia sprawy Na wniosek Pełnomocnika Rządu d/s Elektronicznej Techniki Obliczeniowej, przedstawiającej aktualny stan uzgodnienia w.w. programu prac naukowo-badawczych KNiF przygotowuje pisma interwencyjne Przewodniczącego KNiF do odpowiednich Ministrów w celu przyspieszenia uzgodnienia w.w. dokumentu.

Po otrzymaniu w.w. programu KNiF opracuje opinię dotyczącą aktualności tego programu i przedłoży ją Przewodniczącemu KNiF. Program ten z uwagi na jego charakter wieloletni należy zatwierdzić wstępnie, gdyż w świetle planowanych rozmów z ZSRR może on ulegać dalszej aktualizacji.

4. Zmiana dotychczasowej decyzji zakupu w firmie IOT maszyny matematycznej dla resortu Górnictwa i Energetyki.

Przebieg załatwienia sprawy: PRETO przedstawi aktualny stan sprawy Przewodniczącemu KMIT oraz wniosek na zmianę dotychczasowej decyzji. KMIT /Zespół 28-6/ przedstawi w tej sprawie opinię Przewodniczącemu KMIT, zaspokajając go z aktualnym wnioskiem PRETO oraz podając naświetlenie tej sprawy do momentu podjęcia decyzji przez Kierownictwo KMIT, przedstawionej w piśmie KMIT z dnia 5.XII.1967r. skierowanym do "Metronex'u" /kopia pisma przekazano do Ministra Brykiewicza, Wiceministra w MSiA prof. M. Boreckiego oraz do prof. St. Kielana/.

Dalszy przebieg załatwienia tej sprawy ustali Przewodniczący KMIT.

5. Zapewnienie dostaw kooperacyjnych przemysłu maszynowego dla Zakładu Doświadczalnego IMM związanych z planem produkcji maszyny ZAM-41 Z.

Przebieg załatwienia sprawy: Ze strony KMIT należy okazać pomoc w postaci interwencji w Kierownictwie MPiMasz /pismo Zastępcy Przewodniczącego KMIT mgr inż. J. Metery do odpowiedniego Podsekretarza Stanu w MPiMasz, naświetlającego zobowiązania określonych zakładów przemysłu maszynowego /Zjednoczenia "Mera" i Zjednoczenia "Unitra"/, wynikające z ustaleń na konferencjach w KMIT przeprowadzonych w dniach 2.II. oraz 18.III.1967 r. Celowe jest namówienie odpowiedniego spotkania zainteresowanych stron w Kierownictwie MPiMasz dla ustalenia aktualnych zobowiązań zakładów, zobowiązanych do dostaw kooperacyjnych dla Z.D. IMM w świetle obowiązującego planu produkcji ZAM-41 Z w roku bieżącym.

6. Przyniesienie z rezerwy Przewodniczącego KMIT FFTiB kwoty 5.367 tys. zł obiegowych na pokrycie kosztów desizowych związanych z zakupem urządzenia M-209 przez Zakład Doświadczalny IMM. Powyższe urządzenie stanowi zestaw przyrządów pomiarowych do kontroli poprawności działania ramki /płakotu/ i bloków szybkiej pamięci operacyjnej. Powyższy wniosek zawarty jest w piśmie PRETO z dnia 16.III.1968 r. Nr 1926/68 skierowanym do Pierwszego Zastępcy Przewodniczącego KMIT.

Przebieg załatwienia sprawy: Kierownictwo KMIT w oparciu o opinię Zespołu 28-3 rozpatrzy tę sprawę na tle wniosków innych resortów, dotyczących dofinansowania z rezerwy Przewodniczącego KMIT szczególnie ważnych prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych.